

БУДЗЬЦЕ ШЧАСЛІВЫЯ, ДЗЕЦІ!

Усмешка дзіцяці. Калі ёю ўпрыгожана зямля, значыць, на гэтай зямлі ўсё спакойна, усё добра. Дзесці рыхтуюцца для малых новых дзіцяці, будуць новыя дзіцячыя сады і школы... Восць што азначае усмешка гэтых хлопчыка і дзяўчынка, двух маленькіх грамадзян нашай краіны, якіх бачыць вы на здымку Уладзіміра Дагаева.

І мы жадаем аднаго, — каб уся наша планета ведала толькі шчаслівы і светлы выраз твару дзіцяці. У імя міру, спакою і дабрабыту дзіцяці ўсіх кантынентаў, усіх краін і народаў гучыць у Міжнародны Дзень абароны дзіцяці, які адзначаецца 1 чэрвеня, голас сусветнай прагрэсіўнай грамадскасці. І за тое гучыць гэты голас, каб маленькія грамадзяне далёкага амерыканскага штата Алабама, атрымалі законныя правы, за якія змагаюцца сёння іх бацькі, і за тое, каб жыхары грэчаскай гарадоў не працягнулі рэванш ад страляў неафашыстаў і каб маленькія грамадзянін горада Стамбула ніколі не бачылі на берагах свайго радзімы чужых падводных лодак, і каб дзці пундэвай Афрыкі не паміралі ад голаду.

Міру і шчасця — дзіцяці планеты Зямля!

Светлых усмешка!

Усмешка дзіцяці. Калі ёю ўпрыгожана зямля, значыць, на гэтай зямлі ўсё спакойна, усё добра. Дзесці рыхтуюцца для малых новых дзіцяці, будуць новыя дзіцячыя сады і школы... Восць што азначае усмешка гэтых хлопчыка і дзяўчынка, двух маленькіх грамадзян нашай краіны, якіх бачыць вы на здымку Уладзіміра Дагаева.

У СВЯТЛЕ РАЧЫЦЫ

На КАЛГАСНАЙ СЦЭНЕ

Здоўга да вызначанага часу з навакольных вёсак сталі збірацца да Княжэцкага сельскага клуба калгаснікі. Яны чакалі прыезду артыстаў Дзяржаўнай акадэмічнай харэаграфічнай Беларускай ССР пад мастацкім кіраўніцтвам Р. Шырмы.

Артыстаў сустракалі вучні Княжэцкай сярэдняй школы. І вось лачынацца канцэрт. З вялікім майстэрствам выконвалі артысты беларускія і ўкраінскія народныя песні, песні савецкіх і замежных кампазітараў.

Пасля канцэрта артысты харэаграфічнай капэлы гутарылі з удзельнікамі Княжэцкага хору, дзяліліся з імі вопытам, абмілі цэлы рад каштоўных падрабязнасцей.

Н. ЕМАЛЯНАУ, Мастацтва раён.

КАНЦЭРТ, ЯКІ ЗАПМІНІЦА

З вялікай неадраўляюцца чакалі працоўныя Закарпацкага сустрэчы з Дзяржаўным ансамблем танца братняй Беларусі. І на радасць нашых аматараў народнага мастацтва гэтак жакае апраўдалася. Вялікім майстэрствам, темпераментнасцю, маляўнічым запалам напоўнены танцы беларускіх артыстаў. Гэта ў аднолькавай меры адносіцца да «Беларускай рапсоды», «Румынскай сюіты», «Гуцульскай рапсоды», «Украінскага галапа», чэшскіх і венгерскіх народных танцаў. Парадаваў нас таксама Ілья Дубасарскі, які выкарыстаў «Славянскі танец» Дворжакі ў суправаджэнні аркестра ансамбля.

Гледцаў шэпа дзякавалі беларускім артыстам за добры канцэрт.

Я. КАГАНОВСКИ, г. Мухомова Закарпацкага вобласці.

АПОШНЯЯ ВЫЯЗНЫЯ

Рыскі драматычны тэатр імя М. Горкага перад сваімі летнімі гастролімі праводзіць апошнія выязныя спектаклі ў сельскай раёнах.

Найапошні жыхары Барысава на вайскай адкрытай пляцоўцы глядзелі спектакль «Барабанчыца» па п'есе А. Салмыскага.

У Мінскім Палацы культуры прафсаюзаў праводзіць Дзяржаўна-тэатральна-мастацтва калектываў самадзейнасці прафсаюзаў Беларусі.

На сцэне Палаца амагарты-артыстаў тымі паказалі спектаклі: «Трыццаць год» (народны тэатр культуры Аршанскага ільонамбана-та), «Горад на святанні» (Віцебскі народны тэатр), «Паўночная мадона» (Гродзенскі тэатральны калектыв) і інш.

На здымку — артыстка народнага тэатра, зборшчыца Віцебскага вобласці актывісцкага прыбору Л. Літвінава ў ролі Наталы п'есе А. Арбузава «Горад на святанні».

Фота Ул. КРУКА.

На здымку — артыстка народнага тэатра, зборшчыца Віцебскага вобласці актывісцкага прыбору Л. Літвінава ў ролі Наталы п'есе А. Арбузава «Горад на святанні».

Дзіцячая Мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

КАБ СЭРЦЫ ЮНЫЯ УСХВАЛЯВАЦЬ

В. Варанешкі, Е. Лось, Г. Якубеня, Ю. Пунчынскі, М. Болескі і іншыя. З густым аформленнем кнігі радуюць вока і сэрца, малююць дамажучыя малюнкамі чытачу лепш зразумець ідэю твора, аўтарскую задуму.

Н. ЯДАУНА дзіцячыя пісьменнікі сустракаліся з работнікамі Тэатра юнага гледача БССР. У гаворках творчых спрэчках узнімаюцца розныя пытанні. Таварышы вельмі слушна гаворылі аб тым, што ў тэатры, па сутнасці, няма спектакля аб жыцці сучасных школьнікаў — спектакля, які захапіў бы гледача сваімі вобразамі, сюжэтам, раментай. Няма п'ес і пра сельскіх піянерў. На маю думку, вартэ было б падумаць аб стварэнні сучаснай п'есы-казкі, у якой бы ярыя і аймаўна паказваліся жыццё і побыт народа. І тут не дэпагому тэатру маглі б прысціць нашы вядомыя казачнікі А. Якімовіч, В. Болескі, В. Вітка, М. Луканін, Ул. Дубоўка, пэты-драматургі П. Макаль і А. Волскі, якія ў свой час напісалі для тэатра добрую казку «За лясамі дрымачыні».

Радзіка з'яўляюцца на экране беларускай дзіцячай кінафілмы. Вядома, якім вялікім поспехам сярод маленькіх гледачоў карысталіся філмы «Міколка-перавоз» і, асабліва, «Дзяўчынка шукае бацьку». І цяпер, калі ўсё даволі вялікі калектыв дзіцячых пісьменнікаў, могуць і павінны быць створаны кінафілмы для дзіцяці і юнацтва.

Марат Казей, Рыма Шаршнёва, Ляся Чолюская, Рыма Кунько, Юра Сасноўскі (наш беларускі Паўлік Магрозю) — вобразы гэтых юных герояў сямі прасцаў і кінафілмы і спектаклі. Іх з неадраўляюцца чакаюць нашы маладыя сучаснікі, якія імкнучыся да ўсяго яркага і герачнага.

Г. ЕТЯІ НАТАТКІ в пішу напярэдадні 1 чэрвеня — Міжнароднага Дня абароны дзіцяці. З двара деляюцца асяслыя галасы героў нашых будучых кніг. Ідзе час, змяняюцца спыт характары і дзіцячыя гульні. Хлывуць усё менш гуляюць у ваіну, а ўсё больш захапляюцца мірнымі заняткамі: будуюць, па сваіх уласных праектах, дамы, самазвалы, верталёты, гуляюць у шафэраў, трактарыстаў, дыктароў, і, вядома, конны з іх сніць сны аб полётах на Юпіцер, Марс і яшчэ дэлей, і яшчэ вышэй!

Закляныя быць на пераходнай лініі абароны дзіцяці ад жахаў ваіны, ад разбурэнняў і смерці, ад ідэалагічнай атруты з перахрысткамі мінулага. І мы павінны з гонарам выконваць гэты пачэсны абавязак.

РЭПЕРТУАР — АБЛІЧЧА ТЭАТРА

З КАЛЕГІ МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ БССР

Разам з тым дакладчым адзнака, што ў справе фарміравання рэпертуару нашы тэатры дупаскаюцца недахопы і памылкі, якія сталі асабліва прыкметныя пасля сустрэчы кіраўнікоў партыі і ўрада з дзіцячым літаратурным і мастацтвам у снежні 1962 года, у сакавіку 1963 года і прамовы М. С. Хрушчова «Высокая ідэянасць і мастацкае майстэрства — вялікая сіла савецкай літаратуры і мастацтва».

Па-ранейшаму астае ад духоўных запарабаваных народа, ад задач партыі ў камуністычным выхаванні працоўных драматургія. Тэатры ўсё яшчэ адчуваюць вялікі недаход у выбары сучасных п'ес. Многія п'есы, якія ўключаны ў рэпертуар, дробнабюджетныя. Аўтары ніяк не могуць выбрацца з вузкага кола праблем сямейна-бытавых адносін, праходзячых міма важнейшых працэсаў камуністычнага будаўніцтва. Гэтай дробнабюджетнасцю вызначаюцца і некаторыя п'есы беларускіх аўтараў, надаючы пастаўленыя тэатрам. Драматургія слаба асветляе істотны бакі жыцця рабонага класа, калгасніка сярняста і інтэлігенцыі.

Дакладчым называе рад п'ес, напісаных за апошні час беларускімі драматургамі і прапанаваўшым тэатрам. Аднак, значнае ён, нямногія з гэтых твораў прыдатны да пастаўкі. Тэатры чакаюць новага слова ад Кандрата Крапіва, Андрэя Малавіна, Арыадны Маўзіна, дыяне тэатры, які правіла, заўсёды вырыстаілі поспехам у гледачоў. Іх поспех вынікае з прыкметнай павары станаўкі складаных жыццёвых праблем, якія вырашаюцца драматургамі на адпаведным ідэічным узроўні, з паўным мастацкім талентам.

Чым буйнейшая праблема, узнятая аўтарам, тым большы патрабны талент і майстэрства для яе правільнага вырашэння. У сувязі з гэтым дакладчым гаворыць аб маральнай адказнасці мастака за кожны новы твор, аб заганісці крытэрыў «спрадынага ўраўноў», якія ў нас часам уключаюцца. Спадзяёмся, што ў нашых тэатрах прыкладнаюцца ў нашых тэатрах палу спектакляў, былых твораў са свайго ідэічнага канцэпцыі. Так, істотны недаход мела п'еса П. Ва-

слёўскага «Дзіўны дом», пастаўлена Брэсцкім абласным драматычным тэатрам імя ЛІСМБ і Бабруйскага тэатрам. Неправільна, непраўдліва паказана моладзь у спектаклі Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа «Яны і мы» («Хто Юпіцер?»). Н. Далінаў, у якой аўтар п'есы памылкова проціпаставіў старэйшае пакаленне савецкіх людзей маладому. Тым жа недахопам уключаюцца і п'есе М. Гарульска «Прызынанне» (Магілёўскі тэатр).

Спамятаючыся на значныя скарэчаны датыцы, некаторыя тэатры рэспублікі пачалі за апошні час арыентавацца на так званыя «савецкія» п'есы, многія з якіх маюць чыста забаўляльны характар і слабы і ідэічны і мастацкія адносіны. У будучым сезоне няма значных твораў у рэпертуары Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа. Кіраўніцтва тэатра, пад улікам некаторых членаў мастацкага савета, знізіла патрабавальнасць да якасці рэпертуару, паслабляючы работу з беларускімі драматургамі. Невядучы значнай беларускай п'есы ў яго рэпертуарны плане няма. Дупаскаюцца камірамісы ў выбары рэпертуару ў Гродзенскім тэатры («Яношка Клода» А. Дзюма, «Пяць вечароў» А. Валодзіна, «Двое на арлях» У. Гібсана, «Кланчак жоніца» А. Данека).

Кіраўніцтва Бабруйскага тэатра, неабудуючы работу калектыву ў справе арганізацыі драматычнага тэатра ў мучым, таксама дупаскаюць непрабавальнасць у выбары рэпертуару.

На афішэах тэатраў неааслужана вялікае месца займаюць такія п'есы, як «Дзяўчына з вуснашкім» Я. Успенскага (Тэатр юнага гледача, Бабруйскі тэатр, Тэатр імя Я. Коласа), «Мільён за ўсешку» А. Сафарнава (Тэатр імя Я. Купалы), «Адзін год» Ю. Германа і В. Раста (тэатры імя М. Горкага і Я. Коласа), «Людзі ў шынялях» І. Рачады (Магілёўскі тэатр).

Слаба выкарыстоўваюцца тэатрам добрыя творы драматургаў савецкіх і аўтаномных рэспублік, рускай і замежнай класікі і асабліва класіка народнага СССР.

За апошнія гады тэатры паставілі рад п'ес драматургаў сацыялі-

стычных краін і прагрэсіўных аўтараў капіталістычных краін, што ўзбагаціла рэпертуар. Аднак пры выбары замежных п'ес часам аддаецца перавага нестыбкім, запам'ятым твораў, пастаўленым востра сацыяльнага зместу. Так, не ўпрыгожыла рэпертуар Гомельскага абласнага тэатра п'есе Д. Валгера «Абшэльны жыццё», Тэатр імя Я. Коласа — «Трыццаць галяна», М. Эма, Рускі тэатр імя М. Горкага і Гродзенскі абласны спансатры алегімі поспехам п'есе «Двое на арлях» амерыканскага драматурга У. Гібсана.

Разам з гэтым, значнае дакладчым, мы дрэнна выкарыстоўваем сапраўдныя мастацкія каштоўнасці, якія мае савецкая драматургія. Паспех «Алтымістычнай трагедыі» Ус. Вішнеўскага, «Любові Яравой» К. Трэніна, «Клана» Ул. Мажкоўскага іскрава сведчыць аб сіле выхавальнага ўздзеяння на нашых сучаснікаў скарэчоны савецкай класічнай драматургіі. А колькі падобных твораў чакаюць свайго другога нараджэння! Тое ж датычыцца сучаснай савецкай драматургіі. Тэатры рэспублікі абмінулі свайго увагі такіх значных п'ес, як «Фауст і Смерць» А. Левада, «Наса Марс» І. Друцэ, «На Дняпро» А. Карнічэўка, «Крунк, куды ляціш» С. Калупнікі, і іншыя. А класіка — рускай і народнага СССР?

У 1962 годзе было пастаўлена толькі 12 класічных п'ес, у тым ліку п'есе А. Астроўскага. Не ставіцца Горкі, Мальер, Шылер, Раініс, Шаўчэнка.

Далей дакладчым перайшоў да аналізу таго, як тэатры выкарыстоўваюць у іштэдэінай практыцы свайго рэпертуару, якім творам аддаецца перавага ў штодзёнай афішы. У гэтай справе таксама існуюць значныя недахопы.

Неааслужана часта паказваліся гледачам у 1962 годзе такія слабыя п'есы, як «Гульня без правілаў» Л. Шаінына (у чатырох тэатрах, 125 разоў), «У сібе ў палоне» М. Смірнова і М. Крайнаў (у трох тэатрах, 141 раз), «Адзін год» Ю. Германа і В. Раста (у двух тэатрах, 120 разоў).

Пры абмеркаванні пытання аб ідэічным наірмаку рэпертуару, гаворыць Я. Парватэў, негдыя абыходзілі мастацкую якасць спектакляў. Вяваюць выпадкі, калі тэатры

У ГЭТЫМ НУМАРЫ

ЗАТРА — МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ АБОРОНЫ ДЗЯЦЕЦІ

РАЗМОВА АБ ДРАМАТУРГІІ

АПАВЯДАННЕ А ФРЫКАНСКАГА ПІСЬМЕННІКА

СЯРОД КНИГ

ЦЕНРАШАЛЫ

У ІМЯ МІРУ

У рэспубліцы ідзе дзейная падрыхтоўка да Сусветнага кангрэсу жанчын, які адбудзецца ў Маскве з 24 па 29 чэрвеня г. г. На прадрарымажы, завадах, у калгасах і саўгасах праводзіцца зборкі ў «Фонд міру» з аднакай «На мэты Сусветнага кангрэсу жанчын».

Надаўна ў новай зале Беларускай дзяржаўнай філармоніі адбыўся вялікі канцэрт майстроў мастацтва сталіны, зборы ад якога пайшлі ў фонд міру.

На мэты Міжнароднага форуму жанчын праведзена выручка ад канцэртаў, якія прайшлі ў Віцебску, Магілёве і іншых гарадах. Збор сродкаў у фонд кангрэсу праводзіць таксама многія самадзейныя мастацкія калектывы.

Падарункі і суверэны ўдзяліліся форуму падрыхтавалі работніцы Мінскай ашчынальнай Гродзенскай ашчынальнай фабрык і іншых прадрарымажы. Да гэтай паліцы беларускія школьнікі рыхтуюць спяе падарункі і пасылкі дзіцячым зарубезным краін.

Сусветнаму кангрэсу жанчын прысвечваюцца паіштоўкі, якія выйдзю ў Беларускай дзяржаўнай выданніце.

З УЗНАГАРОДАЙ, ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Надаўна грамадскасць нашай рэспублікі адзначае 80-годдзе з дня нараджэння пісьменніка Яні Мэўра. У адрас ашчынальнага было атрымана шырокай Гродзенскіх і іншых прадрарымажы дзіцячых пісэм і тэлеграм. Гэтымі дзіцячымі прыйшла яшчэ адна радасная вестка. За заслугі ў развіцці савецкай літаратуры і ў сувязі з 80-годдзем з дня нараджэння Указама Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Яні Мэўра ўзнагароджаны ордэнам «Знак пашаны».

За шматгадоваю актывную работу ў партыйных і савецкіх арганізацыях і ў сувязі з пяцідзесцігоддзем з дня нараджэння Указама Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР начальнік Упраўлення культуры асвешчаны Міністэрства культуры БССР Ніна Ігнаўна Андзіцкая ўзнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

«Ніколі не забывайцеся, што тэатр жыць не бліскам агніў, раскошаю дэмарыцаў і наскоўнаў, афэктнымі мізансцэнамі, а ідэімі драматурга. Заган у ідэі п'есы негдыя нічым закрывіць. Нікала тэатральная мішюра не памочыць».

Такі завет пачынаў дзіцячым савецкага тэатра вялікі рэфарматар сцэны К. С. Станіслаўскі. Ён гаварыў: «Трэба берачы ашчынаў, які павінен будзе ў будучым іграць тую п'есу, што вынікае ўсю аграмінісцю сутнасці чалавека, перараджэнне чалавечай душы, перараджэнне душы ідэі краіны».

Будучыня, абрысьмы якой бачыліся Станіслаўскаму ў падзых першага кастрычніцкага дзесяцігоддзя (гэтыя словы ён выказаў у прамове на адной з нарад у Нарымаце асветы ў 1927 годзе), стала для нас сёння яваю. Сённяшні савецкі тэатр — сведка і актывны ўдзельнік заключнага этапу перараджэння душы ідэі краіны, этапа канчатковага збудавання камуністычнага грамадства. І клопат аб п'есе, якая вынікае ўсю аграмінісцю сутнасці чалавека, стаў сёння, як ніколі раней, надзённым.

Раўнішні XXII з'езда КПСС, новая Праграма Камуністычнай партыі і сустрэчы кіраўнікоў партыі і ўрада з дзіцячым літаратурным і мастацтвам з найвышэйшай асвешчэннем і дакладнасцю вызначылі асноўныя задачы перад савецкім мастацтвам на сучасным этапе. На іх выкананне скарэчоны энергія, розум, натхненне кожнага са шматлікіх атрадаў мастацкай інтэлігенцыі: літаратараў, мастакоў, кінематаграфістаў, музыкантаў і дзіцячых тэатраў. У таварыскіх сустрэчках, на спецыяльных нарадах і пасяджэннях ідуць гарачыя размовы, спрэчкі аб тым, як лепш і шаўней адказаць на патрабаванне партыі аб пэснай сувязі мастацтва з жыццём краіны, уследзі гістарычным падвёгам народа — будаўніца камунізма.

Адна з такіх гаворак адбылася ў мінулыя паўтараў на пашыраным пасяджэнні калегіі Міністэрства культуры БССР з удзелам дырэктараў тэатраў і дзіцячых тэатраў і драматургаў рэспублікі.

З дакладам «Аб стане і ідэінай накіраванасці рэпертуару тэатраў БССР і павышэнні іх ролі ў камуністычным выхаванні працоўных» выступіў начальнік Упраўлення па справах мастацтва Міністэрства культуры БССР Я. Парватэў.

Дакладчым адзначыў, што пасля гістарычнага XXII з'езда КПСС, які паставіў перад работнікамі ма-

ДЭБЮТАНКА, ДАДОМУ?

[Замініце. Пачатак на 2-й стар.]

— А што тут такога? — прагаварыла маці ўмоўна. — Ён наш адміністратар і палежнік нам усім. Яна жэстам загалова яму наўчаць: — Дай дагаварыцца. Я ведаю, што не мы яго выбіраў і прызначалі, аднак ён стаў як бы вышэй за колер. Але не гэта мой доказ, Джоні...

— Я ведаю твае доказы. Ты хочаш, каб Джоні правяла адзін цудоўны вечар, адзін вечар, поўны чараў і рамантыкі. Ты хочаш, каб яна пайшла ў бліскучым серабрыстым уборы, і гэты геранія з Музгэйн-Роўда, — Джоні бязлітасна насьміхаўся. — Яе будучы прыяцель, белую дзю-чынку, а як падраіць, адбярэш у яе чалавечую годнасць і нават больш, будзь называць гэта татка і думаць, што яна прадаецца за бутылку джыну, але гэты вечар, адзін толькі вечар, ніякіх лінь абыходзіцца з ёю, як з каралевай.

Хлопец даў волю сваёму гневу, але раптам уба-чыў, што маці апусціла галаву на рукі, і адрэау сьмяецца.

— Чаму я павінен садзейнічаць табе ў гэтым? — спытаў ён.

Не ўзнімаючы галавы, маці прамовіла: — Таму, што твая маці, Таму, што гэты ж маці твая прасіць зрабіць ёй маленькую паслугу. Раптам нехта пастукаў у дзверы, і яна шпунду да сыну.

— Я зараз не магу прымаць гасцей. Знайдзі якую-небудзь адгаворку.

Джоні ўбачыў, што яна гатовая заплакаць. Ён адчыніў дзверы і хуценька выйшаў, але праз хвілінку вярнуўся. Маці выпарала вочы.

— Хто прыходзіў? — запытала яна.

— Нехта пытаўся Томлінасаў.

Джоні пастаў, паглядзеў на маці, потым па-дашоў да яе і ласкава сказаў:

— Не плач, мама, я зраблю для табе, што ты прасіш. Толькі адзін раз, больш ніколі...

— А больш мяне і не спатрыцца. Толькі адзін гэты раз.

Хлопец набяжыў узяў угору вочы і са штучнай урачыстасцю прамовіў:

— Адзін толькі раз ніхай з ёй абыходзіцца, як з каралевай.

Маці засмялася.

— Скажы бацька, а я пайду прыгатую чай, — сказала яна. — Дымаю, Джоні, гэта не сасцупе тваіх адносін з Рухам за адзінаства.

— А калі так, ты будзеш вельмі перажываць? — Гэтага сказаць я не магу, але не хачу, каб у цябе былі непрыемнасці.

— Я пра сьпе пакапаўся, — адказаў Джоні, жуоцы гукнуў.

— Я пайшоў да спальні сваіх бацькоў і пастукаў у дзверы.

— Уваходзь, — пачуўся голас бацькі.

Джоні ўвайшоў і ўбачыў, што бацька ляжыць на ложку.

— Закуры, тага.

— Дзякуй, Джоні, можна і закурыць.

— Курцы, пакуль можаш, — шчырна параў сьні.

— Мама расказала мне пра работу. Гэта вельмі ўразліва цябе?

— Так, сьніок, — адказаў бацька, нібы апраў-даваючыся. — Часова так...

— Гэта таму, што ты спадзяешся на лепшае і калі яны прыходзіць, а я спадзяюся на горшае і калі яны прыходзіць, не прымаю яго блізка да сэрца.

— Табе падаманьваў, — сказаў бацька, аб-раўнаваючыся. — Я выходзіў у сьне, дзе мы заўсё-ды спадзяваліся на лепшае. А ты жывеш у та-кі час, калі нерэальных надзей не засталася... Джоні, сёння ты бачыш мільёны выбітых з сьцяла, але заўтра я падымся. Хачу выступіць на пра-фэсійным сходзе. Ты дапаможаш мне напісаць прамову?

— Рэзкую?

Джоні дз Вілсера падаму.

— Хачу сказаць баявую прамову, — адказаў ён. — Хачу выступіць за нашы правы, але не хачу быць зневажаным. Не хачу непрыемнас-цей, Джоні.

— Не хочаш непрыемнасцей? Таму чаму ты не дазваляеш Джоні ісьці на бал?

Джым глечу на сына.

— Я не разумею цябе, — прамовіў бацька. — Ты за тое, каб Джоні пайшла на бал?

— Асабіста я не за гэта, — адказаў Джоні арыякавым тонам, не пакідаючы жывае сваю гукну. — Але яе прысутнась на бал — плата за прамову.

Бацька аж прысеў на ложку:

— Я правільна цябе пачуў?

— Правільна, — адказаў Джоні. — Гэта плата за баявую прамову, свабодную ад нявісьці, го-рычы, абурэньня, поўную пышных слоў аб свабод-зе і правах чалавека. Ніхто іншы не напіша табе лепшай.

— Чаму ты так гаворыш, Джоні?

Джоні ўвесь час жываў гукну.

— Таму што мама сказала мне: «Я твая маці. І твая маці хоча, каб твая сястра правяла адзін вечар, як каралева», — ён кінуў на бацьку іра-нічна-абыхаваць позірк.

— Не разумею цябе, Джоні.

— А табе і не патрэбна разумець. Трэба толь-кі сказаць, ці ідзе Джоні на бал?

— Усё ж не магу цябе зразумець, Джоні. Я ж галоўным чынам дзеля цябе не дазволіў ёй ісьці.

— Ну, а зараз ты галоўным чынам дзеля мяне дазволіў ісьці.

Джым дз Вілсера зноў лёг на ложак.

— Ты пабуй мяне, — здаўся ён.

— Я шмат каго б'ю, — сказаў Джоні. — Дык ты скажы, можна ёй ісьці? Каб я мог узяцца за прамову...

— Добра, хай ідзе, — загаліўся бацька, — толькі пры адной умове: скажы, як ты апраў-даваеш гэта.

— Горка неабходнасьці. Калі я буду байката-ваць амерыканскія прадукты, то магу намерзі з галаду. А вакол мяне адны амерыканскія пра-дукты, значыць, я вымушаны іх есьці.

— Ты ясі амерыканскія прадукты, каб потым можна было іх байкатаваць?

Джоні мямалілі засмяяўся.

— Ты выпраўляешся, тата. Я ж не магу зай-мацца навукай у доме, дзе плачуць жанчыны.

— А хіба маці плакала?

— Яшчэ крыў і заплакала б.

— Сьніок, не кажы ёй, што мы заключылі

дзелку.

— Добра, не скажы. Ну, я пайду да сябе, бы-вай.

Джоні пайшоў у свой «паклоў», які з'яўляўся ад-гароджанай верандай, і сеў за маленькі столик, каб абдумаць прамову аб свабодзе і правах чала-века. Потым, нешта ўспомніўшы, устаў з-за стала, выцягнуў з-пад ложка нейкія плакаты і праста-вы іх да сцяны. На ўсіх іх зверху былі загалоўкі: «Баль дэбютантка», у адным гаварылася: «Дэ-бютантка, дадому», а другі, з намаляванымі но-гамі, птаўся: «Хто ўкраў у мяне прамову гасю?» Трэці Джоні зрабіў сам, але яго сьлёзы лічылі, той плакат гэты занята мудрагелістасьцю, бо на ім было напісана: «Шчыра запрашаем, візія па-клонічы нізкапаклонства». Потым ён зноў сеў за стол, але не паспеў узяцца за прамову, бо ў пакой хуценька ўвайшла маці. Вочы яе радысна блішчалі. Яна хачела было абняць сына, як рап-там убачыла плакаты.

— Злаецца, ты прышла падзякаваць мне, — сказаў Джоні.

— Так, — яна села ў другое крэсла і пачала разгледзець плакаты. Потым сказала: — Цяпер ты гэтага не зробіш.

— Чаму?

— Нельга адной рукой даваць, а другой адбі-раць.

— Вашу частку я адаў вам, — ускіпеў Джо-ні. — А вунь гэта — мая.

— Ты не можаш так рабіць, — не сумналася маці. — Калі ты возьмеш сваю частку, дык і мая будзе нічога не вартая. Ты што, думаеш, гэта сумна?

— Нічога не магу зрабіць. Мы пра ўсё замо-віліся яшчэ да таго, як я даведаўся, што ты хо-чаш, каб Джоні пайшла на бал? — Маці змоў-чала, і ён гаварыў далей: — Тое, што мы робім, вельмі важна. Нельга спыніцца толькі па той прычыне, што твая сястра ідзе на бал.

— Я разумею, што вы робіце. Я разумею, чаго вы дабіваецеся, ты і твае сястры. Але хіба выны сэрцы ніколі не мякчэюць? Хіба вы ніколі не мае-це да каго літасці?

— Літасць, — прамовіў Джоні з раптоўным запалам, — нагадае дзверцы клеткі: адчыні іх хоць раз — і ўсё прапаля.

— Ты ведаеш, што Хэйзел таксама ідзе?

— Ведаю, — адказаў ён з выклікам.

— А як наконт Фрэда? Ён дэжычае таксама, як і ты?

— Ага.

— Усе звар'яцелі! — Маці паднялася з крэ-сла і пацёрла лоб рукой. — Брат супроць сястры, муж супроць жонкі. Ты ведаеш, што гаварыў Хрыстос?

Ён зносна глядзеў на яе. Загаварыўшы пра ра-лігію, яна, безумоўна, выкіраціла сваю перава-гу перад ім. Ён мог кіць з рэлігіі белых, але з яе веры не хачеў.

— Ідзі сваёй дарогай, — сказала яна, — Але дазволь даць табе адну параду. Калі ты даш, раб'і гэта ад усёго сэрца. Не пакідай сабе пала-віну.

Яна выйшла, прычыніўшы за сабою дзверы. Потым у доме настала цішыня. Не чуно было рыльняна дзвярэй, ні галасоў. Тады яму стала не-абы адбрана, і ён пайшоў шукаць маці. Яна са-дзела ў агульным пакоі, які патанаў у вачэрні змрок.

— Што ты тут робіш адна, мама? — спытаўся сын.

Яна адказвала яму спакойна, дзелавым тонам. Характар у яе быў складаны. Каб у ім разабра-ца, з ёю трэба было пражыць жыццё.

— Я хачу добра ўсё абдумаць, — сказала яна. Маці не прасіла дапамогі, і ён ведаў, не па-дадзіць ёй, — якая ёй ад іх карысьць?

— Калі табе так лепш, я зраблю, каб Джоні мяне не ўбачыла.

— А як ты гэты зробіш? Ты ведаеш, дзе будучы спыніцца машыны? — каля гадоўнага ўваходу. Ты будзеш дзе — у памыканні ці на вуліцы?

— А табе хіба не ўсё роўна? Галоўнае, Джоні мяне не ўбачыць.

— Фрэд зробіць тое ж самае для Хэйзел?

— Гэта яго справа.

Маці паднялася з месца, і Джоні ўбачыў, што яна хоча пацалаваць яго. Але ён адмакнуўся ад яе і сказаў рэзкавата:

— Не дзюй мне вельмі гарача: яна ўбачыць усё астатняе.

Пераклад з англійскай С. ДОРСКИ.

Нашы госьці ВІРТУОЗНА, З БЛЯСКАМ

Дэма сольныя канцэрты ў Мінску закончыў сваё гастролі ў Савецкім Саюзе амерыканскі скрыпач Руджыера Рычы. Вучань Л. Перзінгера, Р. Рычы ўжо ў лос-анджэскай публічнай вы-канеў Сэрвілічч канцэрт Мен-дэльсона, а з дэманічнай гадоў пачаў сістэматычна выступаць у суправаджэнні сімфанічных аркес-траў.

У ігры амерыканскага скрыпача перш за ўсё прыкметнае віртуоз-ны бляск, вялікі тэмперамент, до-брае валоданне тэхнічай дэтай, нот і дробнай па-жэўнай тэхнічай. Гэта — сапраўды музыкант — вірту-оз. Тэхнічныя па-жэўныя ігры з «ка-смічнай» хуткасцю, Гук у яго цэльны, пранікнёны.

Свой першы кан-цэрт у Мінску Р. Рычы пачаў Пар-цітай м-мажор Баха. Скрыпачам

Іграе Руджыера Рычы.

добра вядома, якім трэба валод-ца майстарствам і вытрымкай, каб іграць гэтую глыбока чала-вечную музыку, поўную філасо-фскага роздуму і вялікіх перажы-ванняў. Трэба ўмець добра лаві-ць тут сапраўнае голасавядзен-не, гучэнне дэтай нот і акор-даў, не гаворачы ўжо аб бездэ-корнай інтанацыі. Менавіта ўсім гэтымі вартасцямі і валодае Р. Рычы. Твор Баха быў сыграны ім класічна строга і вельмі высокародна. У кожнай частцы артыст здолеў раскрыць цэлы рад цікавых дэтай. Добрым шты-хам быў сыграны прэлюд, у ім не было той «зводнасці», якую іншы раз дэпуюць некаторыя музы-канты. Вельмі прыгожым прагуч-ла другая частка, ярка і з захва-леннем — гавот і жыга.

З бляскам выканаў наш госьць санату № 2 для скрыпкі сола П. Хіндэмита — твор, які мае шмат цікавых мастацкіх вартас-цей, у якім добра выкарыстаны магчымасці скрыпкі.

Меншае ўражэнне засталося ад выканання сямці до-мінор Бетхо-вена. Не задавола трактоўка дра-матычнай канцэпцыі гэтага тва-ра — у ім не хатала мужнай ды-намікі.

Але, бадай, больш за ўсё за-помнілася ў гэты вечар выкананая скрыпачом «Іспанская сюіта» дэ Фалья. На дзве віртуозна, з вялі-кім тэмпераментам прагучала і

У ГЭТАП ЗАЛЕ, ЗВЫЧАЙНА, ЗБІ-РАЮЦА НА СВАЕ ВЕЧАРЫ ГО-СЦЯМІ ШКОЛЬНІКІ, ТУТ ПРАХОДЗІЦЬ УЧАСТНІКІ ПАСДЖА-НІ, ЗАНІМІ УНІВЕРСІТЭТА КУЛЬТУРЫ І ШКОЛЫ МАСТАЦКАГА ВЫХАВАННЯ. ТУТ ГУЧАЦЬ РАКАЗЫ АБО ШЭДЭРА СУ-СВЕТНАЙ КУЛЬТУРЫ, ВЕРШЫ І ПЕС-НІ. МАЛАЯ ЗАЛА ПАЛАЦА КУЛЬТУРЫ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА ПРЫЗВАНЕНА ДА ВО-ЛЕСКАЎ, УСМЕШАК, СМЕХУ.

Але за шэсць дзён, пра якія я хачу расказаць, вопсе не пачулі тут толькі адзін раз, калі быў аб-вешчаны прыгавор. І зала, якая ўсё гэтыя дні была строгая, нават непрычына сурова, зноў стала звычайна да дробязей — светлай і радаснай. У расчыненых вокны ўліцала вясна, ускламячыла вала-сы людзей, пашацала лісткіма паперы на судзейскай сталі і на-заўсёды засталася тут.

З залы ж над канвоём выйшла чачвёра. А за ім родзёнка і ней-кая вельмі перахучы група іх «братоў» і «сестэр».

Суд над кіраўніком і актыўнымі ўдзельнікамі секты пачаўся працягваюцца. Барачыца за ўсеш-кі дзёнцы, за розуму і сэрцы лю-дзей.

Суд скончыўся. Ён выклікаў аблітжанасць у і без таго вост-рых і нешматлікіх радак сек-танцў, раскрасіў перад ім са-праўдны аблічча іх маральных кі-раўнікоў.

Красамоўнасць не паможа Мал-чанавай. Прыгавор будзе спра-вядлівы.

Інакш паводзіць сябе Забіран. Ён паслухмяны, паспешліва ад-казвае на пытанні, глядзіць неку-ды ў прастору. Яму даў цудоў-ную прафэсійна шафэра. Але яго не ваіла рамантыка працоўных дарог, для яго дарогі — гэта сус-тэрны з «братамі» і «сестрамі». На такіх сустэрнях ён ездзіў нават на Каўказ; гаварыў там прапаганды, устанавіўшы кантакты, дзеляўся вопытам.

Ён стаіць перад судом, высокі, дужы чалавек, і напружана думае. Магчыма, успамінае тыя цяжкія і радасныя дні, калі ён патэнціа-цыйна падлеткам уступіў у парт-ызанскі атрад. Або стараецца прыгадаць хоць адзін светлы дзень з мноства адзін у секце? Стараецца і не можа.

ПАДСУДНЫЯ

Яны ўвайшлі ў залу, па-здо-дзейска пазіраючы на баках. Рас-селись, стараючыся здавацца не-залежнымі, пакрыўджанымі, ганар-лівым. Нягледзячы на розніцу ва ўзросце, усё здавалася на доўга ад-нолькавымі. Відцы, з-за тупасці позіркаў, розніца іх характары па-чалі прабліжвацца ў час адказаў на пытанні членаў суда. Але раскрасі-ла іх агульнае для ўсіх рысы — духоўнае ўпэўненасць. Ды і чаго мо-жыць на чачвёра ад людзей, свет для іх не прасціраецца далей «малі-тоўнага дома»?

Усе чачвёра пранавалі: Г. Мал-чанава — у дзіцячым садзе, В. За-біран — шафэрам, М. Драбшэўскі і А. Кавалёў — у будзённым траіце № 10: першы — рабочым, другі — наместнікам галоўнага бухгалтэра СМ-43. Іх ніколі не ба-чылі ў кіно або тэатры, на свет-лохых доманстрацыях, іх не кіравалі поспехі дзёнцы ў вучобе. Яны ха-дзілі па нашых вуліцах, як чужыя. Ды яны і на самай справе

ЧАЦВЁРА, СУД І ПРЫГВАРОМ

Павяры, Забіран, галаву, паглы-дзі, побач з табою сядзіць былы паліцай Драбшэўскі! У такіх ты страляў, калі быў партызанам. Хіба ён табе «брат»? Сябра? Не, ўспомні тых, хто надкаладаў табе сваю ватаку, калі ты лез пад ма-шыну, хто працягваў табе кубак вады ў спякотны дзень. Ты не ве-даеш іх імянаў, не памятаеш іх твараў, але яны — твае сапраўд-ныя сябры.

Магчыма, менавіта такія думкі і супастаўлены пераналі Забі-рана ў неабходнасці парываць з сектай, аб чым ён заявіў на судзе.

І калі гэтая яго заява прымусі-ла мяне паверыць у тое, што ён нескі ўсёвядомы, адчуў нічымна прыжытыя галы, дык аналізаваў заява Драбшэўскага не перана-ла. Занатаў, калі быў партызанам, ідэяў ён, нельга кірыць, лютым здзіўлёў ён, нельга многа лодас-ці зрабіў. Нечалавечнае нутра го-тага «брат» асабіста ярка выя-вілася, калі гаворка зайшла пра яго адносіны да сына, дыка ён і жонка з маленства вычылі ста-цію на каленях і маліцца, ад-дзіўлены ў хлочынка самымі элемен-тарнымі дзіцячымі радасцямі. Цяпер сядзі ў ары, але і там Драбшэўскі не пакідае яго ў спакоі. Трэба думаць, што ўсе яго намагаю-цца марна: дружба салдацка будзе мацнейшая за філасофскую бацькі.

Кавалёў, абыхаваць позірк, зня-вечаны страхам твар, нервовы нальцы. Ён бачыць, таму што ведае кожны інтуіцыйна адліццё са-вешчым людзям. Яго вочы схва-нілі і ў іх страх за сваю шчыру. Ён ведае, што яго чакае суровы кара за антыграмадскую дзей-насць, за падарнае здароўе дзе-сяткаў вероучых, бо Кавалёў быў адным з кіраўнікоў і прававедні-каў секты.

Чатыры чалавекі сядзіць на-лаве падсудных. Побач пусте меца, якое навінен быў бы заняць прававеднік-піддэжыстнік Аўра-мэнка, распуснік і базальвец, які, пацуючы небяспеку, уцёк і пакі-нуў сваю пасту.

Чачвёра, суд і поўная зала... І мяне ўвесь час здавалася, што люд-зі ў зале (я гавару пра сумлен-ных людзей) адчувалі сабе нескі няёмка і вінавата. Ён быў сорам-на. Сорамна і за гэтых чачвёры і за сябе. За тое, што яны раней, часта ведаючы пра тое, што той, хто працуе або жыве побач, — п-цідэжыстнік, маўчалі, што не тва-рылі яго за руку, не паказалі но-выя спектаклі і заводны, не раска-звалі пра Гагарына і Гагарынаў.

Судзіць чачвёры, фактычна здарніцаў Радзімы, бо вера забя-рану ім у хвілінку небяспекі браць зброю ў рукі, а чалавечы сумлен-не тысяч людзей бурліць. Неда-гледзеў чалавечую трагедыю, прахадзілі міма. Урок наглядны і багаты.

Суд скончыўся. Ён многім ад-крываў вочы. Яны будучы цяпер сумленна і руліва працаваць, каб зніць смех Міколка Цырыка-ва, каб атуляла Аллімпіада Ат-нашчана, каб сапраўднай матчы-най любовію сваялісь вочы М. Мормаль, якая забылася з-за «ўспыніцель» пра выхаванне «сваіх сямлярх дзядей, каб Тамара Майданюка стала пастаянным на-ведвальнікам аблітэра, тэатра, ніколі, каб ніколі ўжо не было та-кіх судов.

ЦЁР». ЯНА РАСКАЗАЛА І ПРА ФА-НАТЫЧНЫЯ АБРАДЫ, І ПРА КРЫМІНА-ЛІНЫ АЗНАЧЫСТЫ СЕКТАНЦА, І ПРА ВЫДАДЗЕНА ЗА МЯКОЎ РЭЛІГІЮ І ПІ-ТАРАТУ, ЯКОЙ ЛІНЫ КАРЫСТАЮЦА.

Вось муж і жонка — Васіль і Марыя Мормаль. Больш правіль-на, былі бы муж і жонка. Марыя, фантачыка-піддэжыстніца, ства-рала ў самі такія ўмовы, што Ва-сіль пайшоў у дзі. Дыя іх даражэй-шы бог, чым дзі. Яна так і за-віла ў судзе. Можна было б кінуць шмат папракуў у адрас Васілі, але не здолеў пастаць за іх іначасе. Але ён і сам гэта разуме-е і вярнуўся б да сям'і адрэау, калі б гэтага захачала Марыя. Ды ён даражэйшы бог... А калі так, дык дзець яе, вядома, павіны вы-хоўвацца ў ў маці — іх трэба выхавачь сумленнымі, карыснымі Радзіме людзям.

СУД І ПРЫГВАРОМ

Усе дні ў зале не было свабод-ных месц.

І з кожным днём мацней кан-цэрт паміж сядзель, дзе сядзелі члены суда, і залю.

Вялікую работу прарабілі суд-рабочнікі істцыты, якія да най-даражэйшых дэталей раскрасілі і вывучылі жыццё сектанцў. На-пружанай была іх праца.

Працэс ярка прадманстраваў нічымнасьцю падсудных, а гэта і было яго асноўнай задачай. Але суд паказаў і іншае: кія і іншы раз бываюць інертны атэсты. На самай справе, цэлы каленцў дэ-дагоў і навуачнага будучынага вучылішча не здолеў перахва-цаць М. Цырынка. Для гэтага спатрабавіў суд. Смяшна і сумна.

Гэтым педагогам вярта было б паучыцца ў пенсіянера Я. І. Яме-ненкі, які ў барацьбе з прававед-нікамі секты адстаўляў спакойна і ішчаслівае жыццё сваіх дзядей.

Не прывяла пакуль жаданых вынікаў атэстычнай работа на аўтабазе Беларускай жукіны, у атэлье № 20, у будзённым пра-стаўленні № 43. На судзе пра-стаўленні гэтых арганізацый гаварылі пра спробы прывесці да ро-зуму пачаўдэжыстніку. Але спра-бы гэтыя не далі карысці. Ду-шоўную траўму чалавека нялёгка вычлешчы. Для гэтага неабходна шматлікая, старанная і сумлен-ная праца, вялікая тактоўнасць і прычынонасць.

Драбшэўскі і Забіран верну-ца да сваіх сем'ляў праз два гады. Суд улічыў іх раскаянне, паверыў іх абаяннанню. Два гады — на пра-цу і на роздум, каб з чыстым сар-цам прыйсці потым у рабочую сям'ю.

Два гады прапраўча-прапоўна-й калоні атрымала і Г. Малча-нава, а Кавалёў — чатыры гады зняволенна.

Прыгавор, суровы і справядлі-вы, прагучаў як паіражэнне і а-статнім сектантам і як дакор тым, хто лічыць, боцям выхаванне чалавека — гэта справа толькі кіраўнікоў і грамадскіх арганіза-цый.

Шэсць дзён. За гэты час адбы-ліся новыя прэмеры ў тэатры і кіно, створаны новыя станкі і кас-томы, лубоўна вынесены бацька-м і радзільнага дома дзесяткі но-ванароджаных.

А ў зале Палаца хмурыліся цёмныя твары падсудных.

І панавала вясна, сонца.

Хто пераможа? На гэтыя пытан-не ўжо дана адказ жыццё. І толь-кі вар'яты могуць гэтага не раз-умець.

г. Гомель.

Д. РАДЗІНСКІ.

На чэрвеньскім экране

З дна нарадзінін О'Фенры. У сувязі з гэтым Сусветны Ра-шэне стварыць філь-мы па творах пісьме-ніка, які чытае ўвесь свет. І вось цяпер на экраны распубілі вы-пускенаца мастацкая кінаповесць «Дэ-лавава людзі», па-настаўдзі кінастудыі на звал О'Фенры.

Героі нарцыі — бізнэсманы, якія імітацыя намыч-кі влічкі колігал, гангастры і проста бандыты. І тыя і другія ў пагоні за нажываю не спыняюцца ні перад чым, аж да за-ніччыры Р. Пялг, Г. Віцін, Ю. Нікулін, А. Смірноў, В. Паулюс, А. Шорын і інш.

Убачыць глядачы і новы антыра-лігійны фільм «Іканец свету» вы-творчасці кінастудыі імя М. Горькага. Аўтар сцэнарыя В. Салаўёў, рэ-жысёр-пастановаўшчык В. Бунееў.

Стваральнікі нарцыі адстроў-ваюць жанцё адной вёсці, дзе па-чалася паміж айдом Міхайлам і сек-тантам Філіпам барацьба за пара-

фію, за вероучых жанчыні і старых, якіх зачынае барачоўе лын раскрасіць сябе. Выкарыстоўва-ючы розныя намайныя сітуацыі, раскрасіць за ботым (Г.Р. «Залатая юрта» (Манголія) і Г.Р. «Наступнага выпуску не будзе» (Італія), «Чысты душою» (Індыя), «Засіда» (Ветнам) і інш.

Шмат цікавага расказанаў гляда-чы «Час тварыць», «Мы будзем до-ма», «Ад-варшыце мой народ», «Апошняя сло-ва», «Ідзе наступленне», «Праца», «Марскі вецер», «Зяліны макіяж».

З зарубенных фільмаў на экраны распубілі ў чэрвені будучы дэман-страцыя: «Да запатрабаванні» (Ру-ска), «Палланне за ботым» (Г.Р.), «Залатая юрта» (Манголія) і Г.Р. «Наступнага выпуску не будзе» (Італія), «Чысты душою» (Індыя), «Засіда» (Ветнам) і інш.

Шмат цікавага расказанаў гляда-чы «Час тварыць», «Мы будзем до-ма», «Ад-варшыце мой народ», «Апошняя сло-ва», «Ідзе наступленне», «Праца», «Марскі вецер», «Зяліны макіяж».

Кадр з фільма «Спльота».

Кадр з фільма «Іканец свету».

СВЕДКІ

У адзін з дзён я пачуў у зале рэпліку:

— Надалілі сход пачаўдэжыстні-каў...

Так, у зале было шмат сектан-цаў, але такі «сход» быў ім, безумо-ўна, на карысьць. Светлы высо-кі Палац культуры, у якім, магчы-му, многія з іх ніколі і не былі, гукі баяна, якія даносіліся з тра-нцы паверхі, і, самае галоўнае, бязлітаснае выкрывіць іх дзюўных «братоў» — усё гэта дзейнічала лепш ад любых лекцыі.

Я наіраў за адной парай. Гэта былі дзве жанчыны, відцы, маці і дачка. У першы дзень яны сядзелі

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКВІЧ, Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗГУР, А. І. БУТАКОЎ, К. Л. ГУБАРЭВІЧ, Т. А. ДУБІКОВА, Г. М. ЗАГАРОДНІ, В. Б. ПАДЫГІНА, В. У. ІВАШЫН, А. А. КАШКІН, А. А. МАРШЧОЎІЧ [адаказны сакратар], П. М. МАКАЛ, І. А. САНКОВА, Р. К. САБАЛЕНКА [намеснік галоўнага рэдактара], З. Ф. СТОМА, М. Г. ТКАЧОЎ, Р. Р. ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць у аўторак і пятніцу.

НАШ АДРАС І ТЭЛЕФОНЫ: г. Мінск, вул. Захарова, 19. Цыфры: 3-24-61, наместнік галоўнага рэдактара: 3-22-04, аддзела літаратуры: 3-25-25, адказнага: 3-22-04, аддзела культуры: 3-22-04, аддзела мастац-ва: 3-22-04, выдавецтва: 3-19-52, бухгалтэры: 3-11-03.

«Літаратура і искусство» — орган Міністэрства культуры і правлення Саюза пісатэляў БССР, Мінск.

Індэкс 63856. Друкарня выдавецтва «Звязда». АТ 10270.